

Sygn. akt I ACa 776/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSA Krzysztof Depczyński (spr.)</i>
Sędziowie:	<i>SSA Bożena Błaszczuk</i> <i>SSA Wincenty Ślawski</i>
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jacek Raciborski

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2012 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa ***Syndyka masy upadłości (...) Spółki Akcyjnej z (...) w S.***

przeciwko ***(...) Centrum (...) w S.***

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 25 kwietnia 2012 r. sygn. akt I C 54/12

uchyla zaskarżony wyrok punktach 3 i 4 i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Okręgowemu w Płocku do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

I ACa 776/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Płocku w sprawie z powództwa (...) S.A. z siedzibą w S. przeciwko P. W. i (...) Centrum (...) z siedzibą w S. o zapłatę wynagrodzenia umorzył postępowanie w stosunku do P. W., umorzył postępowanie w stosunku do (...) Centrum (...) z siedzibą w S. o zapłatę kwoty 219 988,40-, zł i oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Nadto rozstrzygnął o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy dokonał następujących ustaleń faktycznych: pozwany P. W. zawarł z pozwanym (...) Centrum (...) w S., jako „inwestorem” umowę, której przedmiotem było wykonanie zadania inwestycyjnego pn.: „Rewaloryzacja zespołu Pałacowo – Parkowego im. F. C. w S.” w ramach projektu dofinansowywanego z Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa (...) 2007-2013 Działanie 6.1 Kultura nr umowy (...)(...). Zakres prac obejmował m.in. roboty związane z wykonaniem boisk sportowych.

W dniu 27 czerwca 2011 r. P. W., jako „zamawiający” zawarł z powodem (...) S.A. w S. umowę nr (...), jako „wykonawcą” zlecając powodowi kompletne wykonanie i montaż, w ramach powyższego zadania, boisk sportowych. Wykonawca zobowiązał się do realizacji przedmiotu umowy w terminie do dnia 27 lipca 2011 r.. Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie netto 290 440,00-, zł. Prace objęte umową zostały wykonane.

W dniu 21 marca 2012 r. powód (...) S.A. w S. zawarł z pozwanym P. W. ugodę sądową na mocy której uzgodnili m. in., że P. W. zapłaci na rzecz powoda kwotę 219 988,40-, zł tytułem jego roszczeń w sprawie sygn. akt IC 54/12 oraz kwotę 2 750,00-, zł tytułem 1/4 części opłaty w tej sprawie, w terminie 21 dni kalendarzowych od daty podpisania ugody. Strony ugody określiły, iż uгода ta wyczerpuje wszelkie roszczenia między stronami ugody z wyłączeniem roszczeń z tytułu gwarancji lub rękojmi oraz zatrzymanych kaucji gwarancyjnych.

W dniu 12 kwietnia 2012 r., tytułem zapłaty wynikającej z powyższej ugody sądowej, pozwany P. W. zapłacił powodowi (...) S.A. w S. kwotę 222 738,40-, zł.

W dniu 13 kwietnia 2012 r. powód cofnął pozew i zrzekł się roszczenia w stosunku do pozwanego (...) Centrum (...) z siedzibą w S. w części, tj. co do kwoty należności głównej oraz 1/4 opłaty od pozwu. Podtrzymał natomiast w stosunku do tego pozwanego żądanie zapłaty odsetek od kwoty 219 988,40-, zł od dnia 24 października 2011 r. do dnia 11 kwietnia 2012 r. oraz zapłaty kosztów postępowania, tj. 3/4 opłaty od pozwu i kosztów zastępstwa procesowego.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy wobec zawarcia ugody pomiędzy powodową spółką, a pozwanym P. W. umorzył postępowanie w stosunku do tego pozwanego. Umorzył postępowanie także w stosunku do pozwanego (...) Centrum (...) z siedzibą w S. co do kwoty 219 988,40-, zł wobec cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie.

Sąd Okręgowy uznał natomiast, iż żądanie zapłaty odsetek od należności głównej w stosunku do pozwanego (...) Centrum (...) z siedzibą w S. jest niezasadne. W dniu 12 kwietnia 2012 r. jeden z dłużników solidarnych, tj. pozwany P. W. spełnił świadczenie na rzecz wierzyciela – powoda, w kształcie określonym ugodą sądową z dnia 21 marca 2012 r.. Zaspokojenie wierzyciela to nie tylko spełnienie świadczenia zgodnie z treścią pierwotnego zobowiązania, ale też w kształcie określonym ugodą sądową, jeśli doszło w niej do rezygnacji z części roszczeń. Tym samym należy uznać, iż pozwany P. W. zaspokoił wierzyciela – powoda w zakresie roszczeń objętych niniejszą sprawą. Zwalnia to drugiego z pozwanych w zakresie roszczeń podnoszonych przez powoda, co do których ustępstwa poczynił w ugodzie sądowej. W chwili wykonania warunków ugody zobowiązanie powoda wygasło w stosunku do obydwu pozwanych zobowiązanych solidarnie.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona powodowa. Zaskarżyła wyrok w pkt. 3 i 4 w części oddalającej powództwo oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu zarzucając mu:

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 366 § 1 § 2 kc polegające na błędnym przyjęciu, iż zaspokojenie przez pozwanego solidarnie P. W. wierzyciela – powoda w zakresie części roszczeń objętych niniejszą sprawą, zwalnia drugiego z pozwanych w zakresie wszelkich roszczeń podnoszonych przez powoda, co do których ustępstwa poczynił w ugodzie sądowej, podczas, gdy w chwili wykonania warunków ugody zobowiązanie powoda nie wygasło w stosunku do pozwanego (...) Centrum (...) w stosunku do roszczeń nie objętych ugodą i których powód się nie zrzekł względem pozwanego Ad 2;
- naruszenie prawa procesowego tj. art. 98 § 1 kpc przez jego błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że pomimo zaspokojenia w trakcie trwania procesu powoda w zakresie roszczeń objętych niniejszą sprawą jest on stroną przegrywającą sprawę, podczas gdy to pozwany – (...) Centrum (...) w S. jest stroną przegrywającą sprawę i jako takie jest zobowiązane do zwrotu powodowi kosztów zastępstwa procesowego.

W konsekwencji powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej odsetek od kwoty 219 988,40-, zł od dnia 24 października 2011 r. do dnia 11 kwietnia 2012 r. wraz z kosztami procesu za I instancję, w tym ³/₄ opłaty od pozwu i kosztami zastępstwa procesowego. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Złożył także wniosek ewentualny, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie pkt. 3 i 4 i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Płocku do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Sąd Okręgowy powołuje się na treść art. 366 § 1 i § 2 kc i błędnie przyjmuje, że zawarcie z jednym z dłużników solidarnych ugody co do części świadczenia powoduje wygaśnięcie zobowiązania w stosunku do drugiego dłużnika solidarnego w całości. Stanowiska tego nie można wywieść z treści powołanego przepisu.

Strona powodowa dochodziła w niniejszej sprawie od dwóch pozwanych, którzy według niej odpowiadają solidarnie, należności głównej i odsetek. Zawierając ugodę z pozwanym P. W. tylko w zakresie należności głównej, nie zrezygnowała z możliwości dochodzenia od drugiego pozwanego reszty świadczenia, tj. odsetek. Art. 366 § 1 kc stanowi, że kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników). Przepis ten pozwala zatem wierzycielowi podzielić świadczenie w taki sposób, że od każdego dłużnika będzie żądał części świadczenia.

Strona powodowa realizując to uprawnienie zawarła ugodę w zakresie należności głównej i części kosztów z jednym pozwanym, natomiast odsetek i pozostałych kosztów żąda od drugiego pozwanego. W pkt. VI ugody (k. 324 odw.) wyraźnie stwierdzono, że uгода wyczerpuje wszelkie roszczenia między stronami ugody (z wyłączeniem roszczeń z tytułu gwarancji i rękojmi oraz zatrzymanych kaucji gwarancyjnych), a zatem pomiędzy powodową spółką a pozwanym P. W.. Nie może zatem wykonanie ugody powodować wygaśnięcia całego zobowiązania w stosunku do pozwanego (...) Centrum (...) z siedzibą w S., który według strony powodowej odpowiada solidarnie z pozwanym P. W., lecz jedynie w tej części, w której uгода została wykonana.

Wygaśnięcie całego zobowiązania w stosunku do pozwanego (...) Centrum (...) miałyby miejsce tylko wtedy, gdy uгода była jednocześnie odnowieniem. Art. 506 § 1 kc stanowi, że jeżeli w celu umorzenia zobowiązania dłużnik zobowiązuje się za zgodą wierzyciela spełnić inne świadczenie albo nawet to samo świadczenie, lecz z innej podstawy prawnej, zobowiązanie dotychczasowe wygasa. Jak trafnie jednak podnosi strona powodowa uгода zawarta pomiędzy nią a pozwanym P. W. nie jest jednocześnie odnowieniem, gdyż z treści jej nie wynika, aby dłużnik spełniał innie świadczenie, czy też to samo świadczenie, ale z innej podstawy prawnej. Wręcz przeciwnie spełnił świadczenie, o które strony się umówiły, z tym ograniczeniem, że nie zapłacił odsetek za opóźnienie w jego spełnieniu.

W świetle powyższego należy uznać, że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, gdyż nie rozstrzygnął o merytorycznej zasadności powództwa. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji dokona ustaleń, które pozwolą mu na rozstrzygnięcie, czy istotnie doszło do solidarnej odpowiedzialności inwestora i wykonawcy za zapłatę wynagrodzenie za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę (art. 647¹ § 5 kc). Tylko bowiem w takiej sytuacji zasadne byłoby domaganie się od pozwanego (...) Centrum (...) zapłaty odsetek od dochodzonej w procesie należności głównej.

W związku z tym Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 4 kpc uchylił zaskarżony wyrok w punktach 3 i 4 i sprawę w tym zakresie przekazał Sądowi Okręgowemu w Płocku do ponownego rozpoznania.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego pozostawiono Sądowi Okręgowemu na podstawie art. 108 § 2 kpc.